VORMING DIERENWELZIJN

DIEREN MET VACHT

HERKENDE INSTELLINGEN

Lesnota's voorbereid door Laetitia GIORDANO

(HeLHA - *giordanol@helha.be***)**

07 NOVEMBER 2022 (4U.30)

bruxelles environnement .brussels

PLAN

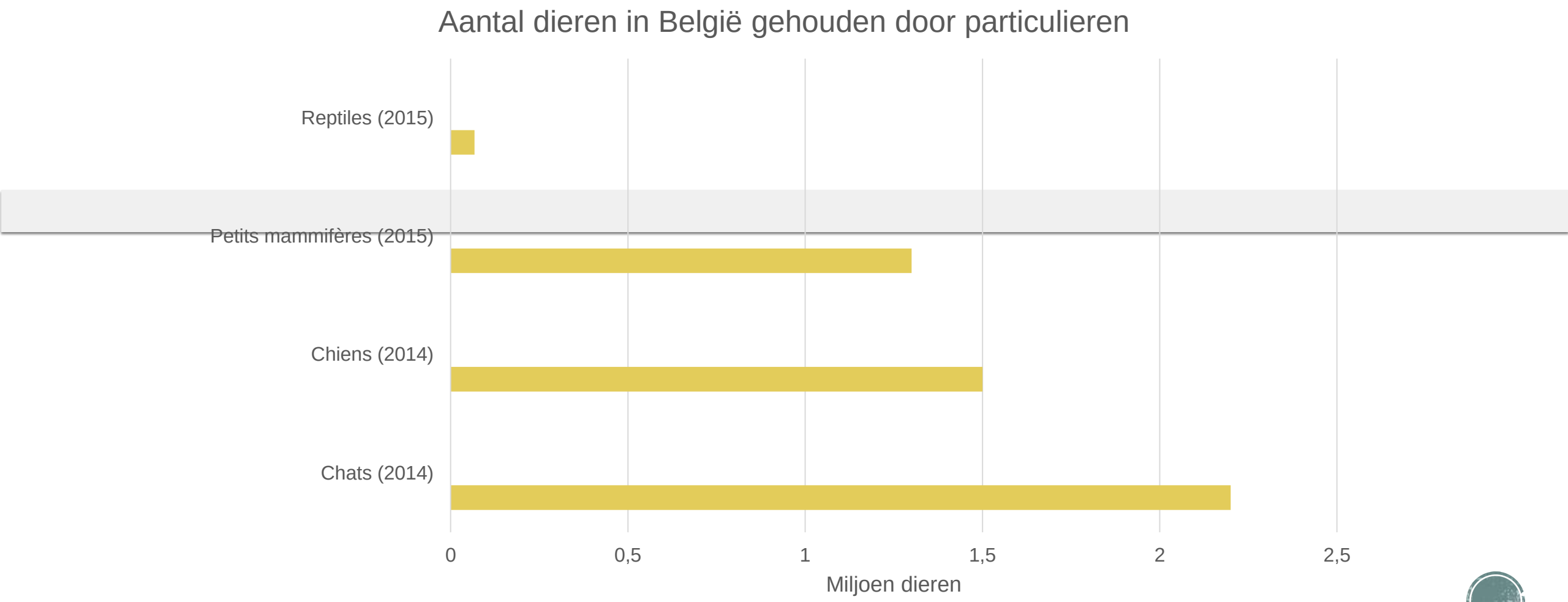
Algemeenheden

Soort per soort

Ethologische behoeften
Optimale huisvesting
Voeding
Voornaamste aandoeningen
Indicatoren voor dierenwelzijn

Praktijkvoorbeelden van beoordelingen van het welzijn

I. ALGEMEENHEDEN

ALGEMEENHEDEN

Kleine gedomesticeerde zoogdieren

- Knaagdieren en lagomorfen (konijnachtigen)
- Klein en « schattig »
- In de mode
- Weinig belastend
- Korte levensduur
- Investering –
- Makkelijk toegankelijk (impulsieve aankoop…)

ALGEMEENHEDEN

Markt die zich ontwikkeld

- Kwekers
- Winkels
- Vruchtbare diersoorten

Genetische selectie

Soorten en rassen +++

ALGEMEENHEDEN

Soorten met specifieke noden

- Sociaal
- Verkennend
- Voeding
- …

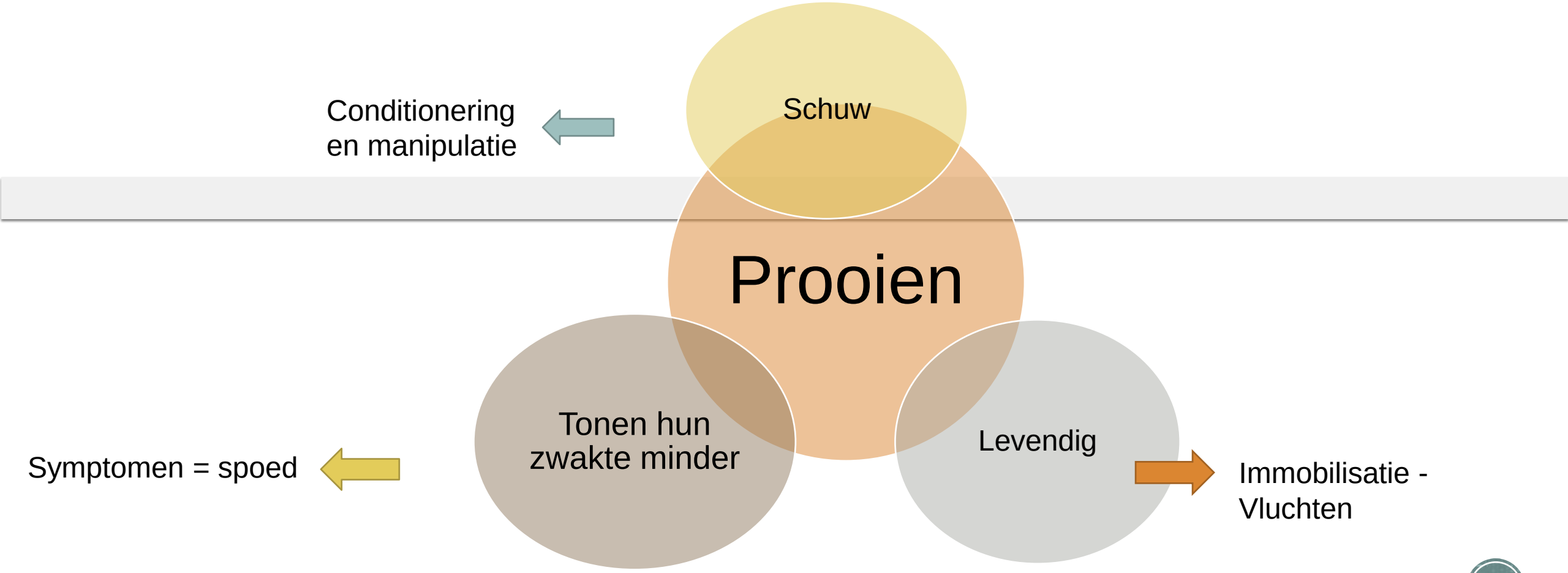
Gebrek aan kennis van de mensen

Vaak jonge eigenaars

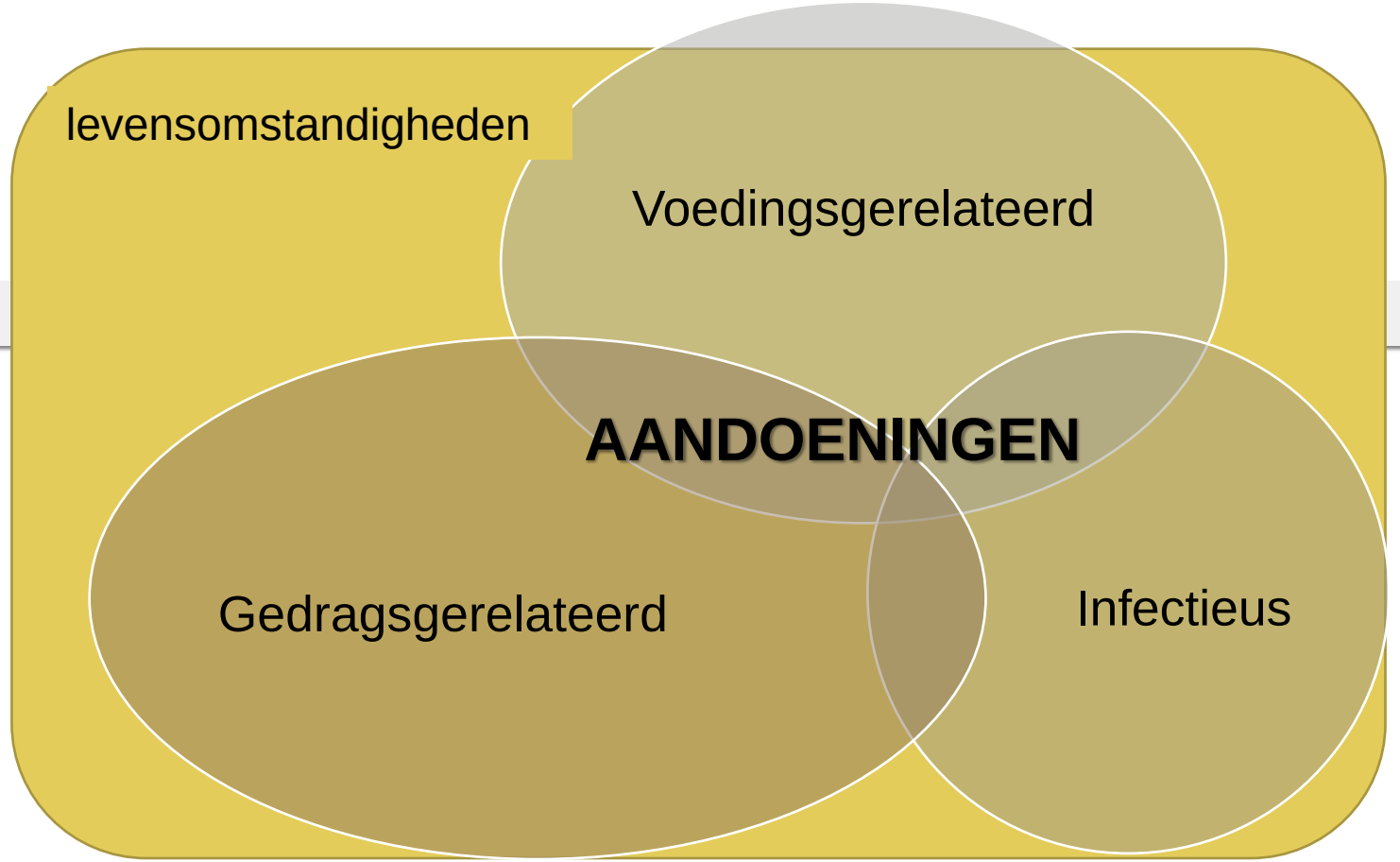
Informatie bij aankoop ?

Minder waard → minder aandacht, verzorging,...

ALGEMEENHEDEN

ALGEMEENHEDEN

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Schimmels

- Ringworm

Parasieten

- Inwendig
  - Coccidiose
    - Intestinaal
    - Hepatisch
  - Wormen

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Parasieten

- Uitwendig
  - Vlooien, teken, schurtf, mijten,...

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Tyzzer ziekte

- Knaagdieren en konijnen
- *Clostridium piliformis*
- Diarree (hemorragisch)
- Anorexie
- Dood
- Intensieve kweek

- Sporen zeer resistent in de omgeving (1 jaar)
- Asymptomatische dragers

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Tyzzer ziekte

- Algemene PROPHYLAXIE
  - Hygiëne !!!
  - Geen overbevolking
  - Stress vermijden
  - Quarantaine van nieuwkomers
  - Isolatie van zieke dieren
  - Observatie
- Ontworming
  - FRET (verse voeding – BARF)

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Ademalingsaandoeningen

- *Pasteurella sp., Chlamydophila caviae, Streptococcus pneumoniae, Bordetella bronchiseptica* (cobaye !)*, Pseudomonas sp., Mycoplasma sp* (rat)
- Rhinitis – sinusitis - longontsteking
- Infectiviteit +++
- Altijd erg wanneer symptomen (zelden neusvloei → gevorderde aantasting)
- Obligate neusademhaling bij knaagdieren en lagomorfen
- Asymptomatische dragers

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Ademhalingsaandoeningen

- SYMPTOMEn
  - Niesen
  - Dyspnee
  - Luide ademhaling
  - Neusvloei

  - Chromodaccryorrhee (ratten en muizen)

  - Apathie
  - Anorexie
  - Vermagering

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Ademhalingsaandoeningen

- COMPLICATIES
  - Aantasting van het middenoor → schuine kopstand
  - Pulmonair(e) fibrose of abces
  - Vervorming van de nasale conchae

- PROPHYLAXIE
  - Sanitaire maatregelen (hygiene, quarantaine, …)
  - Omgevingsmaatregelen (stress vermijden, overbevolking, stoffige of geparfumeerde bedding, tocht…)

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Encephalitozoonose

- *Encephalitozoon cuniculi*
- konijn, rat, muis, hamster, cavia, …
- maar ook hond (asymptomatische drager die bepaalde stammen uitscheidt), paard en mens (immunogedeprimeerde)

- SYMPTOMEN
  - Vestibulair syndroom
    - Schuine kopstand
    - Nystagmus
    - Ataxie
    - Cirkelen
  - Verlamming
  - Convulsies

  - Oogaantasting: Uveïtis

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Encephalitozoonose

- Chronische dragers
- Symptomatisch herval mogelijk (opstoten)

- *PREVENTIE*
  - Hygiene
  - Fenbendazole (om opstoten te voorkomen)
  - Positieve en negatieve dieren niet met elkaar in contact brengen
  - Zoonose

ALGEMEENHEDEN – NIET SPECIFIEKE INFECTIES

Endoparasieten

- Helminthen
  - Oxyures (alle soorten)
  - Cestoden (konijn, kleine knaagdieren)
    - Waaronder *Hymenolepsis bij de hamster* (Zoonose)

- Coccidieën
  - *Eimeria* (konijn, cavia, chinchilla)

→Controle en kuisen van aangeboden voedsel (vers)

→Prophylaxie

EVALUATIE VAN DE GEZONDHEIDSTOESTAND

Wat te controleren in groepsverband?

- Body Condition Score
- Toestand van de pels
- Huid (aanwezigheid van vlooien, schurft, wonden, korsten,...)
- Hydratatie
- Ogen (tranen, etter, roodheid…)
- Oren (vuil, oorschurft, …)
- Neusuitvloei
- Ademhaling, hoest, diarree

  - + omgeving

HUISVESTING

Te controleren parameters

- Ventilatie (luchtverversing)
- Luchtvochtigheid
- Licht
  - Aantal lux: >700Lux schadelijk voor albino's
  - Lengte van dag-nacht cycli (voortplanting)
- Temperatuur
- Afwezigheid van tocht

Perturbaties

- Lawaai (schadelijk als >50-70dB bij knaagdieren en konijnen)
- Aanwezigheid van andere species

HUISVESTING

Meest voorkomende bronnen van besmetting

- Bedding
  - Hygiëne
  - Ammoniak
- Drinkbak
  - Voorkeur geven aan drinkfles, eerder dan schaal
  - Hygiëne !!!
- Voeder
  - (contact met ongedierte) → opslagruimte
  - Properheid van eetbakken

HUISVESTING

Kooiverrijking

- **Structureel**
- **Voedselbehoeften**
- **Sociaal**
- **Sensorieel**
- **Cognitief**

- Risico's

VOEDING

Knaagdieren maar allen verschillend

- Stricte herbivoren
- Herbivoren
- Omnivoren

Noden variëren volgens physiologische status

NODEN	MUIS	RAT
EIWITTEN (%) -Onderhoud -Groei -Voortplanting	 12.5 12.5 20-24	 10 20 20
VETTEN (%)	< 5	5
Calcium	0.4	0.5

VOEDING

Herbivoren → basis van het dieet = **HOOI**

Geconcentreerde pellets >>> graanmengeling

- Te beperken
- Aanvullen

Opletten met snoep, beloningen

Specifieke noden (Cavia: vit C)

INDICATOREN VAN HET ALGEMENE DIERENWELZIJN

OBSERVATIE VAN…

- HET « NORMALE » GEDRAG VAN DE DIERSOORT
  - VOEDEREN
    - MEERDERE VOEDERPLEKKEN VOORZIEN VOOR DE GROEPEN
  - REINIGEN
  - EXPLORATIE
    - VOLDOENDE VERRIJKING
  - SOCIALE INTERACTIES
    - IN VERHOUDING TOT DE SOCIALE STRUCTUUR VAN DE DIERSOORT
  - SPEL

OBSERVATIE VAN…

- VACHTKWALITEIT

OBSERVATIE VAN…

- DE NORMALE LICHAAMSHOUDING

- DE GEPASTE FREQUENTIE VAN HET ZICHZELF WASSEN

OBSERVATIE VAN…

- DE BODY CONDITION SCORE

OBSERVATIE VAN…

- DE ALGEMENE GOEDE TOESTAND
  - ZONDER LETSELS DOOR AGRESSIE OF MUTILATIE…
  - AFWEZIGHEID VAN ZIEKTES

- SERENE RUSTFASES
  - GEEN DIEREN DIE CONSTANT OP DE UITKIJK STAAN

OBSERVATIE VAN…

- DE « NORMALE » GEDRAGINGEN VAN DE DIERSOORT

→ GEEN ABNORMALE GEDRAGINGEN : **STEREOTIEP GEDRAG**

« ABNORMALE GEDRAGINGEN, REPETITIEF VEROORZAAKT DOOR FRUSTRATIE OF DYSFUNCTIE VAN HET ZENUWSTELSEL »

- SOORTVERSCHILLEN
  - MUIZEN, RATTEN >>> CAVIA'S, KONIJNEN

BETEKENT HET OPTREDEN VAN STEREOTIEP GEDRAG ALTIJD EEN HUIDIGE/ACTUEELE AANTASTING VAN HET DIERENWELZIJN?

II. SOORTKENMERKEN

Konijn

Cavia

Chinchilla

Fret

Muis

Rat

Hamster

HET KONIJN

HET KONIJN

- Lagomorf
- 800g tot 10kg
- Honderden rassen
- Levensverwachting: 7 - 8ans
- In groep levend dieren
- Stressgevoelig
- Curieus
- Goede aanpassingsmogelijkheden
- Ideale omgevingstemperatuur: 18-21°C
  - >30°C → dodelijk

- Algemeenheden

HET KONIJN

- Manipulatie en immobilisatie

- Algemeenheden

HET KONIJN

Manipulatie en immobilisatie

- Algemeenheden

HET KONIJN

Voedingsgerelateerd gedrag

- Selectieve herbivores
- Continue eten (60% van het consumeren in de duisternis 12-12h)
- Adequate vezelopname
  - Risico op obstructie
  - Slijtage tanden
- Aangepast dieet
  - Geen korrels naar believen!

- Transitie voeding cruciaal

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Voedingsgerelateerd gedrag

- Caecotrofie
  - Vitamine B-inname
  - Bacteriële eiwitten

- Anorexie → altijd pathologisch (afwijkend)
- Mag niet nuchter blijven → intestinale stase

- Regelmatig mondholte inspecteren

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

- **Drankgedrag**
  - 50-150ml water/kg/dag
  - Gevoelig aan de smaak van het drinkwater
  → Dagelijks te vervangen
  - **Bij voorkeur uit een drinkfles**
  - Minstens 1x/dag nakijken

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Mictureren en ontlasten

- Caecotroof
- Zone voor mictie-defecatie (Gedeeltelijke kooiverandering)
- De kattenbak leren

- Aandachtig zijn voor diarrhee of constipatie

- Mictie
  - Licht opheffen van de staart
  - Gespoten in niet-gecastreerde mannetjes (markatiegedrag)
  - Zeer dense urine / porfyrine → stress

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

- **Exploratoir gedrag**
  - Nieuwsgierig dier
  - Verplaatsingen +++
  - → Moet zich kunnen uitleven

- Ethologische behoeften

  - ~~frequent op achterste poten~~
  - heeft graag overzicht vanop enige hoogte
  - graven hollen en gangen

HET KONIJN

- **Exploratoir gedrag**
  - eerder goed ontwikkeld
  - speelgedrag
  - behoefte aan stimulatie
    - Tunnels (hollen)
    - glijbanen
    - kartonnen dozen (onbehandeld)
    - onbehandeld hout

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Exploratoir gedrag

- Maar ook…
  - Schuw
  - Snel gestresseerd – hartwezen

  → Gewoontes en schuilplaatsen

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

- **Sociaal gedrag**
  - Groepsdier
  - Contact +++
  - Hiërarchie met dominantie volgens geslacht

- Ethologische behoeften

♂	♀
-Territoriaal -Jaagt andere mannetjes weg → voortplanting met meerdere vrouwtjes -Vnl. vanaf 1 jaar	-Niet territoriaal -Leven in kleine gehiërarchiseerde groepen → Toegang tot de beste hollen

HET KONIJN

Sociaal gedrag

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Sociaal gedrag

- Conflictafhandeling
  - Bijten
  - Krabben
  - Achtervolgingen
  - Dominante/onderdanige houding
  - Dekgedrag

- Ethologische behoeften

→ Samenhouden van mannetjes is moeilijk (tenzij van hetzelfde nest of gewend sinds jonge leeftijd)

→ mogelijkheid tot vluchten

HET KONIJN

- **Voortplantingsgedrag**
  - Pubertijd : 4 tot 8maanden
    - Afhankelijk van de grootte
  - Voortplanting gedurende het volledige jaar voor beide geslachten

→ Geïnduceerde ovulatie

→ Receptief voor het mannetje vanaf reeds 1-2 dagen na de partus

  - Het vrouwtje bij het mannetje zetten en niet omgekeerd

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Voortplantingsgedrag

- Moedergedrag
  - Dracht: 29 tot 35 dagen
- Soms schijndracht
  - stérilisatie nodig indien frequent (gezelsschapsdier)
- Aanmaak van een gesloten nest
  - stro
  - hooi
  - vacht (enkele uren voor de partus)
- Nestgrootte: 4 tot 10 jongen

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Voortplantingsgedrag

- Partus
  - Meestal ‘s ochtends
  - Duur : 30min
- Placentophagie
- Olfactorische herkenning van jongen
  - Moeilijke adoptie tenzij wrijven van wezen tegen jongen uit het nest
  - Niet storen, jongen 1ste dagen niet aanraken

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Voortplantingsgedrag

- Moedergedrag
  - Dracht: 29 tot 35 dagen
- Soms schijndracht
  - stérilisatie nodig indien frequent (gezelsschapsdier)
- Aanmaak van een gesloten nest
  - stro
  - hooi
  - vacht (enkele uren voor de partus)
- Nestgrootte: 4 tot 10 jongen

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Voortplantingsgedrag

- Lactatie
  - ‘s Ochtends en ‘s avonds
  - 4min gemiddeld

- Nestblijvers

- Geen zorg vanwege de moeder
  - Defecatie bevorderd door stimulatie
  - 10 dagen: vacht
  - verlaten nest na 3 weken, ingestie vast voeder
  - Definitief spenen: 8 weken

→ Moeder moet weg kunnen van de jongen

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

Verzorgingsgedrag

- Zeer goed ontwikkeld
  - Likken
  - Schoonmaken met voorpoten
  - Krabben
  - Allogrooming
- Overmatig → gedragsprobleem

- Ethologische behoeften

HET KONIJN

- **Herbivoor**
  -
  -
  -

Fourrages frais préconisés	Aliments toxiques
Feuilles de luzerne, de radis, de framboisier, de fraisier, de betterave, de trèfle ... **Feuilles et fleurs de pissenlits, fenouil** **Basilic, persil (pas aux femelles en gestation ou allaitantes), épinard, cresson, chicon** **Salade (de blé, batavia, feuille de chêne, pain de sucre, roquette, frisée, romaine),** **Chou et carotte (en petite quantité),** **Concombre et courgette (sans les graines)** **Feuilles de menthe, origan, romarin, thym, aneth ...**	Soja, avocat, chou blanc, noisette, oignon, pomme de terre, ail, rhubarbe et verts de poireaux

- Voeding

HET KONIJN

- **Pathologieën met voeding als oorzaak**

- Voeding

  - Diarrhee, enterotoxeamie
    → ALIMENTAIRE TRANSITIE

  - Haarballen → constipatie

  - Hypocalcemie tijdens lactatie
    → Dieet dracht-lactatie aanpassen

  - Zwaarlijvigheid
    → Hoeveelheid geconcentreerde korrels beperken, snoep vermijden
    → beweging bevorderen

HET KONIJN

- **Virale aandoeningen**
  - Myxomatose
  - Hemorragische ziekte
  - Pathologieën

  Overgedragen door vectoren → belang van het bestrijden van insecten + VACCINATIE

- **Bacteriele aandoeningen**

  Ademhalingsstelsel (pasteurellose,

HET KONIJN
EEN KWESTIE VAN WELZIJN

Sociale structuur respecteren

- Minstens één soortgenoot
- Zoniet : gezel van andere soort (hond, kat, cavia…)

Adequate huisvesting

- Kooi voldoende groot : min 1m op 50cm, hoogte die toelaat zich rechtop te zetten
- Mogelijkheid om zich te verstoppen
- Nood aan lichaamsbeweging → Frequent buiten de kooi laten rondlopen (park, goed afgespannen ren)
- Rustige omgeving
- Verrijking (materiaal om op te kauwen, glijbanen, tunnels…)

Ruwvoer (stro en hooi)

Rustig en voorzichtig manipuleren

VERMINDERD WELZIJN

- Anorexie, vermindering eetlust
- vermindering activiteit, afzondering

Overmatige reiniging

Haarverlies

Vuile en vuile vacht

Knagen aan de staven

Porfyrinurie

Ademhalingssymptomen (ventilatie, hygiëne, ...)

VERMINDERD WELZIJN

Orbital Tightening

Not Present (0)

Moderately Present (1)

Obviously Present (2)

The eyelid is partially or completely closed. The globes themselves may also be drawn in toward the head so that they protrude less. If the eye closure reduces the visibility of the eye by more than half, it would be scored as '2' or 'obviously present'.

Cheek Flattening

Not Present (0)

Moderately Present (1)

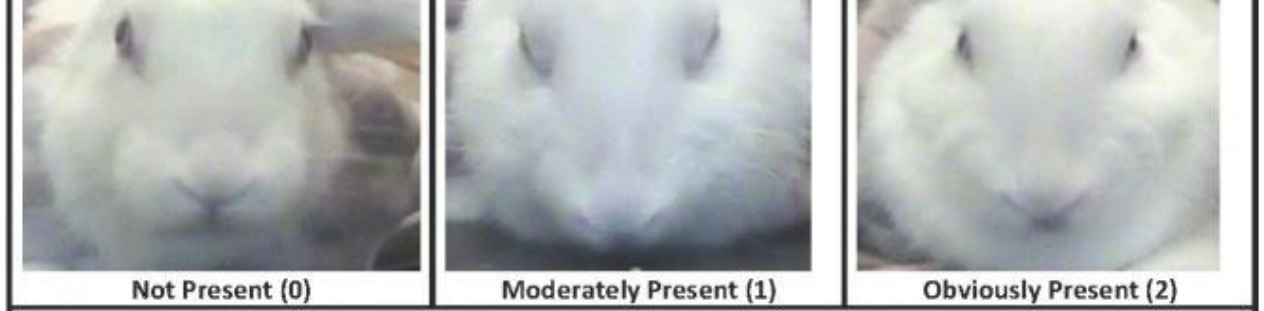

Obviously Present (2)

Contraction around the muzzle so that the whisker pads are pressed against the side of the face. The side contour of the face and nose is angular and the rounded appearance of the cheeks to either side of the nose is lost.

VERMINDERD WELZIJN

- Grimace scale

Not Present (0)	Moderately Present (1)	Obviously Present (2)

The nares (nostril slits) are drawn vertically creating a more pointed nose that resembles a 'V' more than a 'U'. The tip of the nose may also be tucked under towards the chin exaggerating this appearance.

Whisker Position

Not Present (0)	Moderately Present (1)	Obviously Present (2)

Whiskers are straightened and extended horizontally or pulled back toward the cheeks instead of the normal position where whiskers tend to have a gentle downward curve.

Ear Position

Not Present (0)	Moderately Present (1)	Obviously Present (2)

Normally the ears are roughly perpendicular to the head, facing forward or to the side, held in an upright position away from the back and sides of the body with a more open and loosely curled shape

HET KONIJN

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Département fédéral de l'intérieur DFI
Office fédéral de la sécurité alimentaire et des affaires vétérinaires OSAV

Directives techniques concernant la protection des animaux chez les Lapins

Manuel de contrôle - Protection des animaux

1er septembre 2020

Disponible sur: https://www.blv.admin.ch/blv/fr/home/tiere/tierschutz/heim-und-wildtierhaltung/kaninchen.html

- Hulpmiddelen

‹ Protection des animaux

Détention des animaux de compagnie et des animaux sauvages

Chiens
Chats
Furets
Chevaux
Lapins
Cochons d'Inde
Rats
Gerbilles
Hamster doré
Cailles
Pigeons

Lapins

Les lapins ont besoin d'enclos spacieux et bien agencés, leur permettant de bouger librement tout en ménageant des possibilités de se cacher. Les lapins sont des animaux sociables qui ont besoin de contacts avec leurs congénères. Ce sont non seulement des animaux de compagnie mais aussi des animaux de rente.

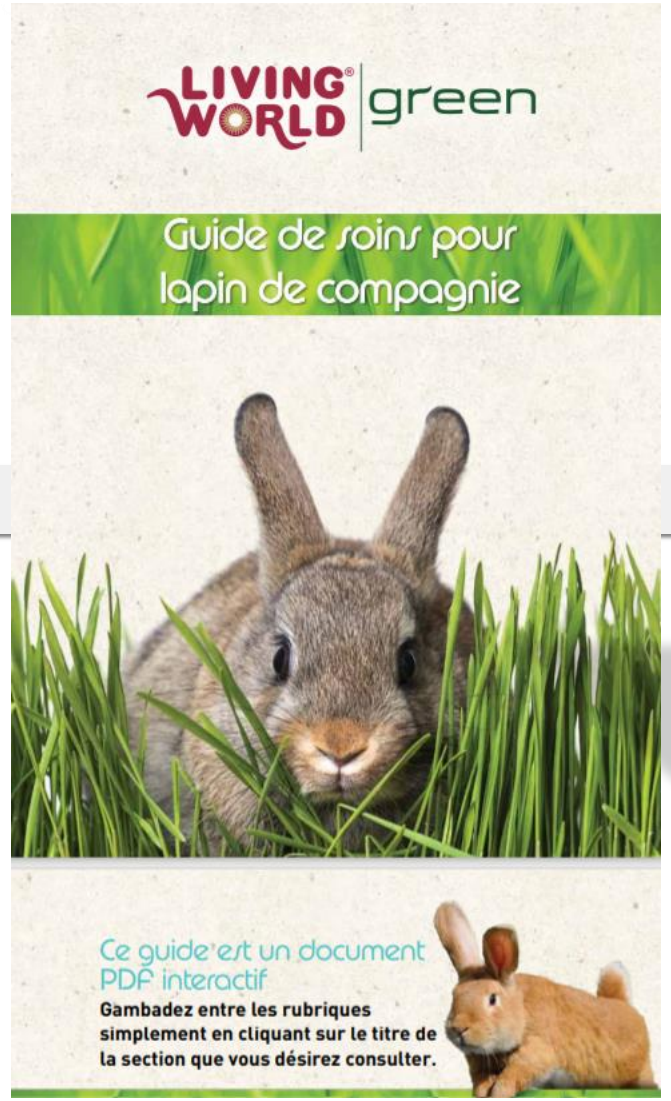

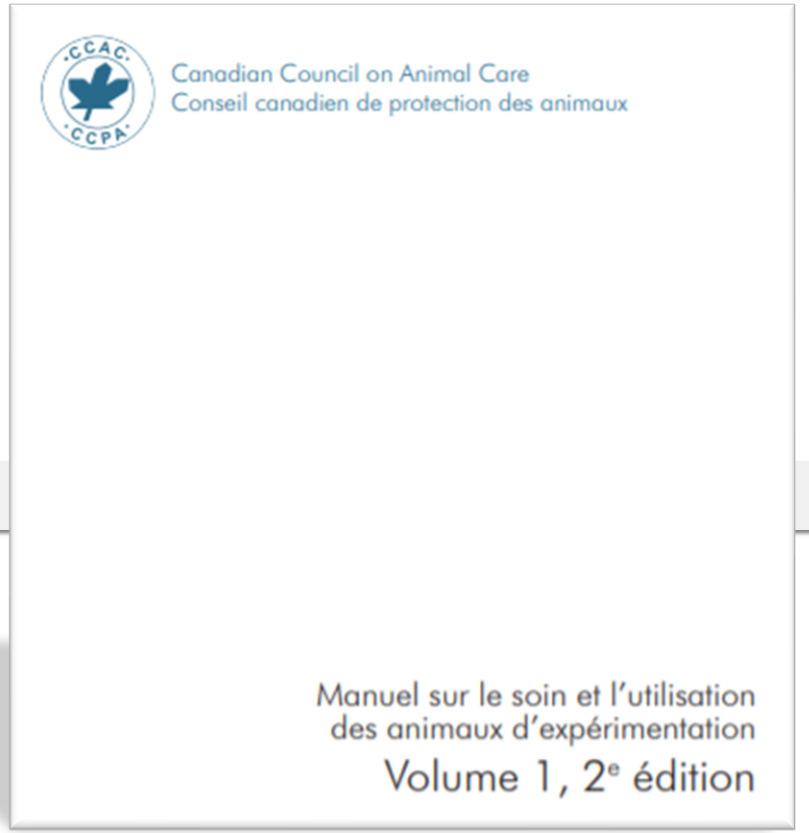
Comme animaux de compagnie, les lapins sont très appréciés, en particulier des enfants. Ils n'aiment pourtant pas être portés, ni câlinés. Ils se figent de peur et peuvent alors griffer et mordre. Si les lapins vivent avec leur groupe dans un enclos agencé de manière à répondre à leurs besoins, parents et enfants peuvent observer avec plaisir leur comportement naturel sans avoir à les saisir ou à les sortir de l'enclos.

La détention de lapins de race est une activité de loisir consistant à élever des races spécifiques et à présenter les animaux à des expositions.

› Détention et soins
› Contacts sociaux
› Exercice et occupation
› Nourriture et eau
› Élevage
› Le lapin comme animal de rente

HET KONIJN

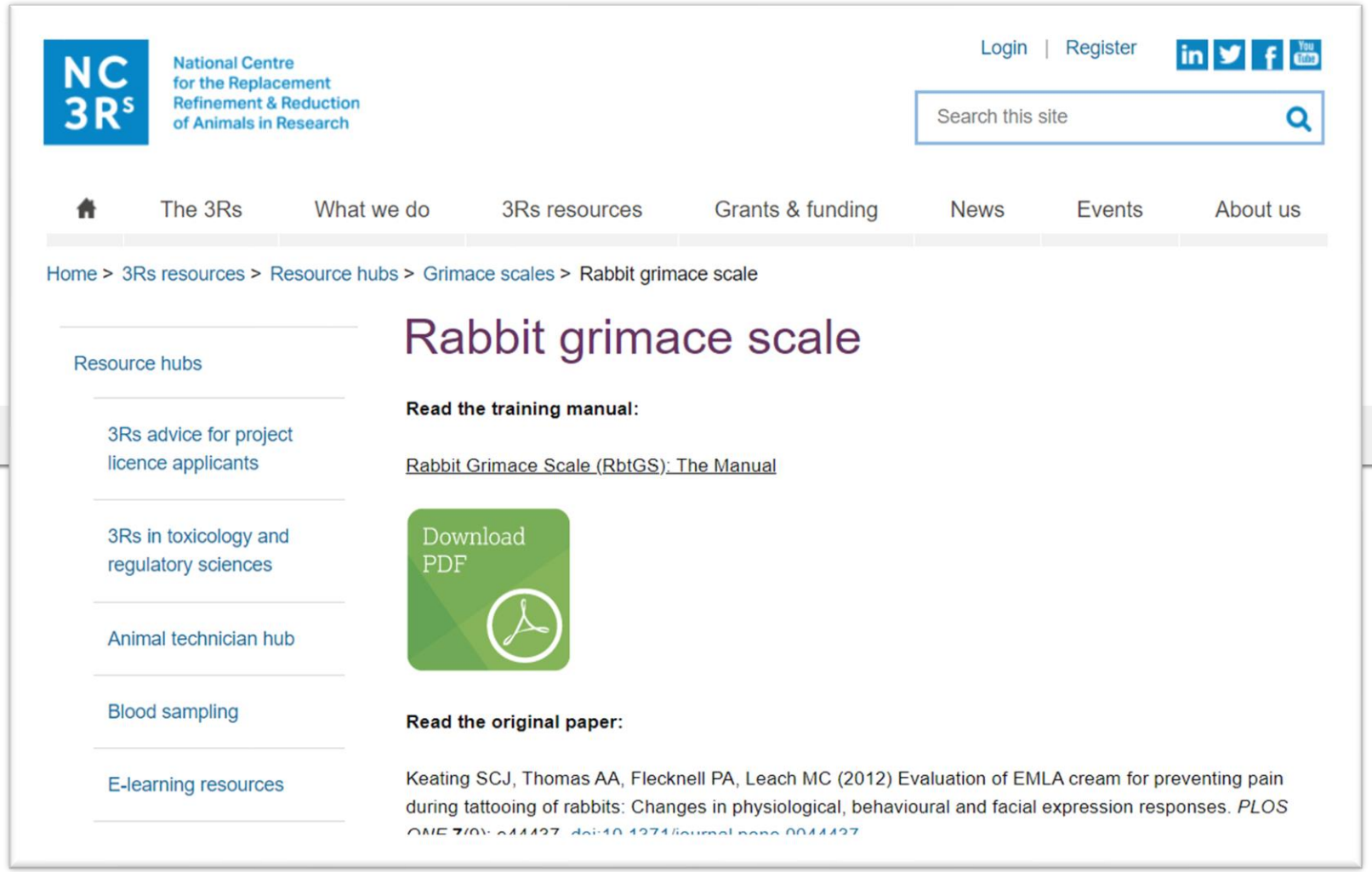

https://www.ccac.ca/Documents/Normes/Lignes_directrices/Experimentation_animaux_Vol1.pdf

http://ca-fr.hagen.com/File/5bd089ef-e6d0-4638-9379-b9d08e32f864

HET KONIJN

- Hulpmiddelen

https://www.nc3rs.org.uk/sites/default/files/documents/RbtGS%20Manual.pdf

DE CAVIA

DE CAVIA

Knaagdier van de familie Caviidae
Groepsdier
Volwassen gewicht: 1Kg tot 1.4Kg
Snel gestresseerd
Binnen- of buitenshuis gehouden
Vrij van tocht
Levensverwachting: 5 tot 8 jaar

- Algemeenheden

DE CAVIA

Trillingen om zich te oriënteren in het donker
340° zicht (prooidier)
Goed ontwikkeld gehoor en reukvermogen
Vocalisatie +++

~~Zeer gevoelige spijsvertering~~
(terughoudendheid)

- Algemeenheden

DE CAVIA

Eliminatiegedrag

- Caecotrofie
- Willekeurig probleem

- Ethologische behoeften

DE CAVIA

Voedingsgerelateerd gedrag

- Herbivoor (granen)
- Eet continu (dag en nacht)
- Verbruikt gemiddeld 30-60g voedsel/dag
- Drinkt gemiddeld 50-100ml water / dag
- Geeft de voorkeur aan een drinkfles
- Dmv aspiratie en niet door schootsverlies
- Tevredenheidszoekende roepingen
- Zelden voedselconcurrentie

- Ethologische behoeften

DE CAVIA

Slaap-waak activiteit

-
- **Slaap: 28% van de tijd**
- **Ritme van activiteit:**
- **Bijna ononderbroken activiteit bij als huisdier gehouden cavia's**
- **Activiteit bij schemering als leven in semi-vrijheid/wildernis**

- **Snelle afwisseling van activiteits- en rustfasen**

- **De activiteit neemt af als de omgevingstemperatuur stijgt**

- **Ideale temperatuur: 17-22°C**

Hitteberoerte

- **wantrouwend, verkent minder dan konijn, rat en muis**

- Ethologische behoeften

DE CAVIA

Sociaal gedrag

- Groepsdieren
- Territoriale mannetjes
- Dominantie-Hiërarchie
- Communicatie:
- Bucco-buccaal contact
- Wederzijdse verzorging
- Herkenning door ano-genitale verlichting
- Vocalisatie

- Agonistisch gedrag
- Snauwen, bijten

→ +++ als er sprake is van overbevolking

- Ethologische behoeften

DE CAVIA

Voortplantingsgedrag

- Seksuele MATURITEIT
- 2-3 maanden bij vrouwtjes
- 3-4 maanden bij mannetjes

- Ethologische behoeften

- Drachtsduur: 59 tot 72 dagen (gemiddeld 68 dagen).
- gemiddelde nestgrootte: 2 tot 4 jongen
- Jongen zijn nestvlieders
- Het spenen vindt plaats op 3 weken
- Leven in een harem

DE CAVIA

Voortplantingsgedrag

- Ethologische behoeften

- Vrouwtjes geen eerste nestje laten hebben na 10 maanden ouderdom.
- Fusie van de bekkenbeenderen
- Sterilisatie wordt aanbevolen als er een risico op dracht bestaat.

DE CAVIA

Herbivoor

Bijzondere kenmerken

- Voeding
- Synthetiseert geen vitamine C
- Zeer langzame transit in spijsverteringsstelsel
- Predispositie voor spijsverteringsstoornissen
- Vermijd frequente voedselveranderingen
- Altijd een lange overgangsperiode

DE CAVIA

Dieet

- Hooi: onmisbaar
- Groenten
  - 10% van het gewicht
- Vruchten
  - 10-20g 2x/week

- Voeding

Groenten	Vruchten
Witloof, venkel, selderij, paardenbloem, spinazie, kool, broccoli, wortelen (loof en wortels), sla, rode bieten, paprika's, ...	Kiwi, sinaasappel, appel, peer, banaan, abrikoos, ananas, druif, aardbei, mandarijn, braambes...

DE CAVIA

Dieet

- korrels

- In beperkte hoeveelheid
- Bij voorkeur geëxtrudeerd
- Geen konijnenvoer

- Vitamine C

- Dagelijks
- Drinkwater (dagelijkse verversing)
- Rechtstreeks per os

- Voeding

DE CAVIA

Voedingsgerelateerde ziekten

- Overmatige verkalkingen
- Overmatige Vit A, Vit D, Ca
- Onvoldoende slijtage van de tanden
- Overmatige gisting (tympanisme)
- Darmontsteking
- Gebrek aan cellulose
- Dieetveranderingen
- Antibiotherapie
- Enkele dagen zonder voedsel
- Constipatie

- Voeding

DE CAVIA

Door voedsel overgedragen ziekten

- C Vitaminetekort
- - Anorexia
- - Locomotorische aandoeningen
- - Apathie
- - Gingivaalbloedingen

- Voeding

DE CAVIA
EEN KWESTIE VAN WELZIJN

- HUISVESTING
- Minimaal 2 dieren
- Elk met zijn eigen leefruimte

- Binnenshuiskooi:
- 1,20m bij 45cm minimum voor 2 cavia’s
- Mogelijkheid om uit de kooi te komen
- Verstopplaatsen (één voor elk)
- Verschillende voederbakjes indien mannetjes

- Buitenkooi
- - Uit de kou en de tocht
- Geïsoleerde kooi (optimale comforttemperatuur tussen 15 en 26°C)
- Pas op voor t° variaties!
- Bescherming tegen roofdieren EN OORZAKEN VAN STRESS

DE CAVIA
VERMINDERD WELZIJN

VERRIJKINGEN

- TUNNELS
- REN
- RUSTZONE
- ! VALLEN

GEWOONTEDIER

MOEITE MET HET VERANDEREN VAN BEDDING, TEMPERATUUR, OMGEVING...

NA DE PUBERTEIT.

→ OORZAAK VAN STRESS +++

VERMINDERD WELZIJN

ANOREXIE
STOPPEN MET ZICHZELF TE VERZORGEN
APATHIE
DEPILATIES
ZICHZELF OF SOORTGENOOT BIJTEN
PORFYRINES IN URINE
KNAAGT AAN DE SPIJLEN VAN DE KOOI
DARMOBSTRUCTIE (ILEUS, GEBREK AAN VEZELS...)

- Hulpmiddelen

- http://www.cobayesclub.com/cochon_inde.htm

DE CHINCHILLA

ALGEMEENHEDEN

KNAAGDIER

2 SOORTEN IN HET WILD

- C. LANIGER
- C. BREVICAUDA

HUISDIEREN

- C. LANIGER X C. BREVICAUDA
- PELS / HUISDIERENFOKKERIJ
- MORFOLOGISCHE SELECTIE (KLEUREN)

GEWICHT: 450 TOT 800G

- (VROUWTJES > MANNETJES)

LEVENSVERWACHTING: 10 JAAR

ZELFSTANDIG

LEVENDIG EN NIEUWSGIERIG

KAN MATIG GENIET VAN HET HANTEREN, STRELEN...

→ BELANG VAN SOCIALISATIE VANAF JONGE LEEFTIJD (< 1 MAAND)

GOED ONTWIKKELDE ACHTERPOTEN

→ SPRINGEN

MANIPULATIE EN IMMOBILISATIE

Zachthandige manipulatie

! vallen

Nooit bij de staart

“C” immobilisatie

techniek met handdoek

DE CHINCHILLA

Voedingsgerelateerd gedrag

- Strikte herbivoor
- Nacht en schemering

- Verbruikt gemiddeld 40-50g voedsel/dag
- 90g vers
- 30g korrels

- Wateropname: 10-20mL/dag

- Ethologische behoeften

DE CHINCHILLA

Verkennend gedrag

-
- Angst >< Nieuwsgierigheid
- snel gestresseerd
- activiteit bij schemering en ‘s nachts, maar goede aanpassing gedurende de dag.
- Knaagdier +++
- Springer

- Ethologische behoeften

DE CHINCHILLA

Sociaal gedrag

-
- Groepsdier
- Kolonies van 10 tot 100 individuen in het wild
- Idealiter minimaal 2 in gevangenschap
- Zelfde geslacht
- elkaar kennend vanaf jonge leeftijd
- Auditieve en tactiele communicatie +++

- Ethologische behoeften

DE CHINCHILLA

Voortplantingsgedrag

- Seksuele rijpheid
- Mannetjes: 9 maanden oud
- Vrouwtjes: 4-5 maanden (aanbevolen wordt om 9 maanden te wachten vooraleer 1e nest)

- Ethologische behoeften

- Dracht: 110-120 dagen
- Nestgrootte: 2 (1-5)
- Nestvlieders
- spenen: 6e week

DE CHINCHILLA

Strikte herbivoor

- Nood aan vezels +++ → HOOI !!!
- Geëxtrudeerd voedsel (18-20% eiwit)
- Vermijd verse groenten
- afwijking flora +++

- Uitgesproken behoefte om te knagen
- takken

- Zeer gevoelig voor dieetveranderingen!
- Belangrijkste voedselgerelateerde pathologieën
- Tandheelkundige problemen
- Gasophoping – afwijkende flora
- Constipatie (haarballen, gebrek aan vezels...)
- Gevoelig voor urolithiasis
- Regelmatig water vernieuwen

- Voeding

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- RUSTIGE EN KOELE RUIMTE (IDEALITER 15°-22C)
- ONGEMAKKELIJK > 25°C
- HITTESLAG > 28°C
- NIET IN EEN ZONE MET VEEL PASSAGE
- VERMIJD TOCHT, DIRECT ZONLICHT, ...
- NACHTELIJKE ACTIVITEIT: UIT DE BUURT VAN DE RUSTPLAATS VAN DE EIGENAARS

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

- **KOOI**
  - VOLDOENDE GROOT, IN DE HOOGTE MET MEERDERE VERDIEPINGEN
  - BVB: L 100 X B 70 X H 170 CM VOOR MAXIMAAL 2 TOT 3 DIEREN.
  - IN DE HOOGTE BEVESTIGDE SCHUILPLAATSEN (HOKJE, BUISEN...)
  - LOOPBRUGGEN, PLATFORMEN, ...
  - EVENTUEEL ÉÉN WIEL (VOL EN GROOT GENOEG)

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

ZANDBAK OF SPECIFIEK SUBSTRAAT VOOR CHINCHILLA’S

~~IDEALITER MIN 1U/DAG “UITLATEN”~~

ALTIJD ONDER TOEZICHT (KNAAGDIER, RISICO'S IVM ANDERE DIEREN...)

VERMINDERD WELZIJN

ANOREXIA
ZICH VOORTDUREND VERSTOPPEN
IN EEN BOLLETJE ZITTEN MET KROMME RUG
GEBREK AAN REACTIE OP GEBRUIKELIJKE PRIKKELS
KNAAGT AAN DE STAVEN
~~VERMINDERDE MOBILITEIT~~
AGRESSIEVE REACTIES

HULPMIDDELEN

CANADIAN VETERINARY MEDICAL ASSOCIATION
L'ASSOCIATION CANADIENNE DES MÉDECINS VÉTÉRINAIRES

RECHERCHE

Lignes directrices de l'ACMV sur l'utilisation vétérinaire des antimicrobiens ACCÈS

À propos de l'ACMV | Valeur de l'adhésion | RVC / RCRV & petites annonces | Politiques et défense des intérêts | Science et connaissances | Pratique et finances | Ressources publiques | Section ACMV-SBCV

POUR PROTÉGER LA SANTÉ DE VOTRE CHINCHILLA PENDANT TOUTE SA VIE

Le 24 octobre 2012

https://www.veterinairesaucanada.net/documents/keeping-your-chinchilla-in-good-health-for-life

DE FRET

DE FRET

MUSTELIDAE
CARNIVOOR
MAXIMAAL GEWICHT 2KG (MANNETJES)
LEVENSDUUR: 8 TOT 10 JAAR
MOGELIJKS JACHTINSTINCT BEHOUDEN
~~SOCIALISATIE ROOFDIER BELANGRIJK VAN JONGS AF AAN~~
APARTE GEUR
DAGDIER (ONDANKS RUSTFASE GEDURENDE DE DAG)
LEERVERMOGEN +++

- Algemeenheden

DE FRET

MANIPULATIE EN IMMOBILISATIE

- ! Bijten !

- Manipulatie

DE FRET

Voedingsgerelateerd gedrag

- Strikte carnivoor
- Roofdier
- Jachtinstinct (! samen houden)
- Initieel hiervoor gedomesticeerd
- Selectief (voedsel)
- Verworven olfactorische voorkeur
- Snelle transit (182u)
- Solitair op vlak van voeding

- Consumeert meerdere maaltijden gedurende de dag (9-10)
- Voedselconsumptie: 140-190g/dag
- Wateropname: 75-100mL/dag

- Ethologische behoeften

DE FRET

Verkennend gedrag

-
- Verplaatsingen +++
- Zeer actief tijdens de wakkere fasen
- Nieuwsgierig
- Zelden angstig
- In de hoogte (in gevangenschap)
- Graven van holen
- Speels gedrag +++
- houden van piepspeeltjes
- Goed aanpassingsvermogen

- Ethologische behoeften

DE FRET

Eliminatiegedrag

-
- Vaak op dezelfde plaatsen
- Markering
- aanleren op de kattenbak te gaan, maar...
- uitkuisen!

- Ethologische behoeften

DE FRET

Sociaal gedrag

- Wild (solitair) >< in gevangenschap (in groep)
- Kritische fase van de socialisatie
- Tussen 4 en 10 weken

- Ethologische behoeften

- Sociale hiërarchie?

- Spel, bijten, aanvallen

DE FRET

Slaap-waak gedrag

-
- Dagdier, maar
- Afwisselend waak- en slaapfasen
- Slaapt 16-18u/dag

- Ethologische behoeften

DE FRET

Voortplantingsgedrag

- Puberteit: 5 tot 9 maanden
- vrouwtje permanent loops als ze niet gedekt wordt

→hyperoestrogenisme

→risico op beenmergaplasie

- Geïnduceerde ovulatie
- Sterilisatie van vrouwtjes die niet voor de voortplanting bestemd zijn
- Sebaceuze afscheiding +++ tijdens het broedseizoen (mannetjes)
- Dracht 41 tot 42 dagen
- Gemiddelde nestgrootte: 8 jongen
- Nestblijver
- Het spenen: op 8 weken

- Ethologische behoeften

DE FRET

Stricte carnivoor

- Voedingsbehoeften
- gelijkaardig aan die van de kat
- Eiwitten: 34 - 47%.
- vetten: 20 - 28%.
- Koolhydraten: Max 22 - 24%.

- Onderhoudsenergie-behoeften >>> kat
  200 - 300 Kcal/Kg PC/dag

- ! De energiebehoefte stijgt met 30% in de winter (buiten)

- Voeding

DE FRET

Dieet

- Voedsel voor KITTEN's
- Min 5000Kcal/Kg voedsel
  + aanvulling

- Specifiek frettenvoer

→ Droogvoer: zelfbediening

- BARF-voeding
- Hele prooi (kuikens, muizen...)
- Spier-bot-slachtafval mengsels
- Ca/P!

- Voeding

DE FRET

Voedingsgerelateerde ziekten

- Voedingstekorten
- Essentiële vetzuren
- Taurine
- Eiwitten van dierlijke oorsprong
- Langere groei
- Reproductieve stoornissen
- Defecten in het immuunsysteem

- Gevoeligheid voor urinestenen

- Voeding

DE FRET

Belangrijkste pathologieën

- Insulinoom
- Hyperadrenocorticisme - Bijnierziekte

- Pathologies

- Ziekte van Carré (hondenziekte) → Vaccinatie
- Influenza
- ! Zoonose
- Epizoötische diarree
  (coronavirus)

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- PAST ZICH AAN AAN T° TUSSEN 5°C EN 20°C
- GEVOELIG VOOR HITTEBEROERTES (>26°C)
- GOEDE VENTILATIE
- GOEDE ISOLATIE
- SCHUILPLAATS TEGEN DE VOCHTIGHEID
- TOCHTVRIJ

- MOGELIJKHEID TOT SAMENLEVEN MET DIEREN VAN ANDERE SOORTEN (KAT, HOND... PAS OP PROOIEN) MAAR SOCIALISATIE!

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- BINNENLANDSE CARNIVOOR, MAAR...
- VERSCHILLENDE HUISVESTING WANNEER GEEN TOEZICHT

KOOI MET VOLDOENDE HOOGTE OVER MEERDERE VERDIEPINGEN

- BVB: L 79 X B 52 X H 140 CM VOOR ÉÉN TOT MAXIMAAL DRIE DIEREN.
- BEDDING VOOR UITWERPSELEN (KATTEN)
- SCHAAFSEL OP DE REST VAN DE VLOER
- VERSTOPPLAATSEN, BUIZEN, LOOPBRUGGEN, HANGMATTEN, ...

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- BUITENHUISVESTING
- GAAS MET KLEINE OPENINGEN
- RESISTENT
- ONTSNAPPINGEN EN ROOFDIEREN
- STRO EN SCHAAFSEL ALS BEDDING
- DRAAD 50 CM IN DE GROND
- AANGRENZEND BUITENPARK MOGELIJK

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

UITLATEN MIN. 1U/DAG (IDEALITER 4U/DAG)

SOCIALE CONTACTEN - MANIPULATIE!

Interieur	Buiten
• Veilige locatie	• Aan het harnas • Is niet terug te roepen

VERMINDERD WELZIJN

ANOREXIA
ZICH VOORTDUREND VERSTOPPEN
IN EEN BOLLETJE KRUIPEN MET GEKROMDE RUG
GEBREK AAN REACTIE OP GEBRUIKELIJKE PRIKKELS
GEBREK AAN MOBILITEIT
HYPERAGRESSIVITEIT

WORDEN VAAK AFGESTAAN (BEWUSTMAKING BELANGRIJK)

HULPMIDDELEN

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7152318/

DE RAT

DE RAT

KNAAGDIER
NIEUWSGIERIG, INTELLIGENT EN SPEELS
BINNENLANDSE RAT: RATTUS NORVEGICUS
SCHEMERING OF ZELFS NACHTELIJKE ACTIVITEIT
GROEPSDIER
GOEDE LEERVAARDIGHEDEN

HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=7G2RXTWU_FM

→ GOED HUISDIER

- Algemeenheden

DE RAT

MANIPULATIE EN IMMOBILISATIE

- Algemeenheden

DE RAT

VOEDINGSGERELATEERD GEDRAG

-
- VOEDEROPNAME
- NACHTELIJK
- TIJDENS DE DAG WANNEER HUISDIER

- Ethologische behoeften

- OPPORTUNISTISCHE OMNIVORE KNAAGDIEREN

DE RAT

SOCIAAL GEDRAG

- IN GROEP LEVENDE DIEREN
- DOMINANTIE-HIËRARCHIE

- Ethologische behoeften

- VOLWASSEN MANNETJES VAAK AGRESSIEF TEGEN NIEUWE MANNETJES
- MUTUALGROOMING
- SPEELSE GEVECHTEN (JONG)

DE RAT

SOCIAAL GEDRAG

-
- HET KIETELEN

- Ethologische behoeften

DE RAT

VERKENNEND GEDRAG

- GOED ONTWIKKELD
- BEWEGING (KLIMMER) EN STAANDE POSITIE

- VERSCHEUREN

- Ethologische behoeften

DE RAT

VOORTPLANTINGSGEDRAG

- PUBERTEIT: 5-6 WEKEN
- VROUWELIJKE GESLACHTSRIJPHEID: 4 MAANDEN
- DRACHT 21 TOT 23 DAGEN
- VARIATIE VAN 4 TOT 12 JONGEN
- SPENEN OP 3-4 WEKEN
- NESTBLIJVERS

- Ethologische behoeften

DE RAT

OPPORTUNISTISCHE OMNIVORE KNAAGDIEREN

- VERSCHEIDENHEID AAN VOEDSELBRONNEN
- GRANEN
- VRUCHTEN
- GROENTEN
- PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG

- GEËXTRUDEERD KRACHTVOER
- (20-25G/DAG)
- VERMIJD ZAADMENGSELS

- COMPLEMENTEN (FRUIT, GROENTEN, EIEREN, VLEES, ...)

- Voeding

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- MINSTENS ÉÉN SOORTGENOOT, IDEALITER EEN TRIO.
- OPPERVLAKTE VAN 1M2 VOOR 3-4 RATTEN MET VERSCHILLENDE NIVEAUS
- MEERDERE SCHUILPLAATSEN
- **NESTMATERIAAL**
- WIEL (VOL)?
- REGELMATIG UITLATEN
- CHINCHILLA ZANDBAK
- IDEALE TEMPERATUUR: 20-24°C (26°C)
- RELATIEVE VOCHTIGHEID: 40-60% (AANVAARDBAAR 30-70%)

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

ACTIVITEIT

- NOOD AAN STIMULATIE
- MOETEN OP ONDERZOEK UIT GAAN
- MOETEN KUNNEN KNAGEN

VERMINDERD WELZIJN

CHROMODACRYORRHEA

- PORFYRINE
- HARDERSE KLIEREN

DOFFE VACHT

WEINIG OF GEEN VERKENNEND GEDRAG

INACTIEF DIER

REPETITIEVE SPRONGEN OF BEWEGINGEN

KNAAGT AAN DE STAVEN

AGRESSIEVE REACTIES

RINGSTAART (HR-BASIS EN HOGE T°)

THE RAT GRIMACE SCALE

https://www.nc3rs.org.uk/grimacescales

DE RAT

Ressources

https://www.ccac.ca/Documents/Normes/Lignes_directrices/Lignes_directrices_du_CCPA_sur_les_rats.pdf

DE MUIS

DE MUIS
ALGEMEEN-HEDEN

KNAAGDIER
TUSSEN 20 EN 40G
NACHTDIER MAAR AANPASSING IN GEVANGENSCHAP
ZEER ACTIEF
TAMELIJK ANGSTIG
NIEUWSGIERIG, LEVENDIG EN SPEELS
GROEPSDIEREN (SOCIALE CONTACTEN +++)
LEVENSDUUR: 1 TOT 2 JAAR (MAX. 3 JAAR)

DE MUIS

ALGEMEENHEDEN

ZWAK ZICHT

GEUR EN GEHOOR +++

ZICH SCHOONMAKEN IS BELANGRIJK

VACHTVERZORGING MBV BEDDING

VACHTCONDITIE = TEKEN VAN GOEDE GEZONDHEID

DE MUIS
BEHANDELING EN TERUGHOUDENDHEID

NIET BIJ DE STAART

NOOIT AAN HET UITEINDE

DOOR MIDDEL VAN VERRIJKINGSMATERIAAL

BEKERTECHNIEK

INVASIEVER: HUID OP DE RUG

DE MUIS
ETHOLOGISCHE BEHOEFTEN

VERKENNEND GEDRAG

- STERK ONTWIKKELD
- VERPLAATSINGEN +++
- SPEELS
- KLIMMEN
- GRAVEN
- KNAGEN

DE MUIS
ETHOLOGISCHE BEHOEFTEN

SOCIAAL GEDRAG

- GROEPSDIER
- HIËRARCHIE
- DOMINANT MANNETJE
- TERRITORIAAL
- MOETEN KUNNEN ONTKOMEN

  → DODELIJK GEVECHT

DE MUIS
ETHOLOGISCHE BEHOEFTEN

REPRODUCTIEF GEDRAG

- GESLACHTSRIJPHEID
- MANNETJES: 2 MAANDEN OUD
- VROUWTJES: 5-6 WEKEN
- DRACHT: 19-21 DAGEN
- GEMIDDELD BEREIK: 7 TOT 12 JONGEREN
- NESTMATERIAAL BELANGRIJK
- NESTBLIJVERS
- SPENEN VANAF ONGEVEER 3-4 WEKEN

DE MUIS
VOEDING

Omnivore knaagdieren

Gemiddeld verbruik: 5g/dag

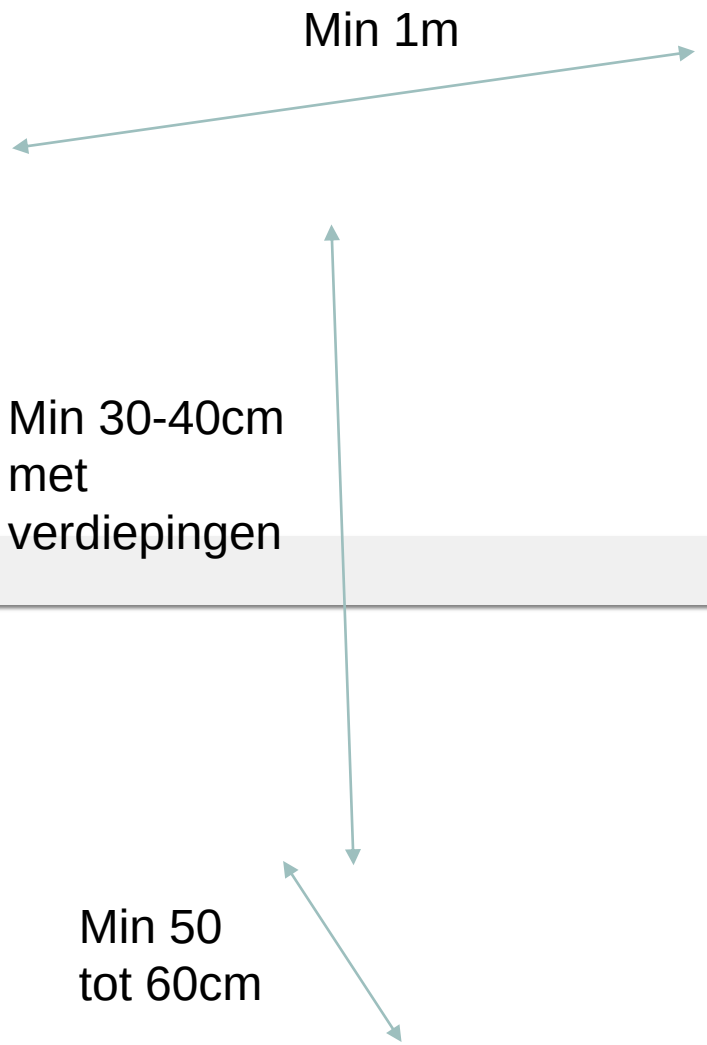
Geëxtrudeerd krachtvoer

Aanvulling dmv

vruchten, groenten, droog brood (in kleine hoeveelheden), gedroogd fruit, kaas, eieren ...

Zwaarlijvigheid

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

- MINIMAAL 2 DIEREN (IDEALITER IN EEN TRIO)
- MANNETJES ZIJN VAAK AGRESSIEF TEGEN ELKAAR
- (TERRITORIAAL)

- VERSCHILLENDE SCHUILPLAATSEN
- ACTIEF MASSIEF WIEL
- TUNNELS EN NEST GRAVEN, DIKKE BEDDING (15CM MIN.)
- NESTMATERIAAL
- KNAAGMATERIAAL

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISTVESTING

- BELANG VAN GEDEELTELIJKE KOOIWISSELING

VERMINDERD WELZIJN

AGRESSIVITEIT +++ (MANNETJES)
VERMINKINGEN (WONDEN)
DEPILATIE
SPRINGT
KNAAGT AAN DE STAVEN
DRAAIT IN CIRKELS (IN HET WIEL OF NIET)
HYPERACTIVITEIT
"KAPPEREN"

STEREOTYPIEËN BY MUIZEN

NESTBOUWSCORE

https://www.ccac.ca/Documents/Normes/Lignes_directrices/Lignes_directrices_du_CCPA_sur_les_souris.pdf

DE HAMSTER

DE HAMSTER

KNAAGDIER
NACHTDIER, LEVENDIG, ACTIEF
SOLITAIR EN TERRITORIAAL (UITZONDERINGEN?)
SOCIAAL VOOR ANDEREN...
LEVENSDUUR: 2 TOT 3 JAAR
GEWICHT

- GOUDHAMSTER: TOT 250G (TOT 45CM)
- DWERGHAMSTER: 14 TOT 45G (10 TOT 15CM)

ANATOMISCHE KENMERKEN :

WANGZAKKEN

- Algemeenheden

DE HAMSTER

- ! Bijten!
- Dodelijke val!

- Behandeling en terughoudendheid

DE HAMSTER

Voedingsgerelateerd gedrag

Omnivoor knaagdier met voorkeur voor graan

- Opportunist (insecten, slakken...)
- Gemiddeld verbruik: 6g voeding / 100g PC
- Opslag +++
- Wateropname: 20-80mL/dag

- Ethologische behoeften

DE HAMSTER

Verkennend gedrag

- Knaagdier
- Holen met galerijen en kamers
- graver (dik beddengoed)
- Schemering en nacht

- Ethologische behoeften

DE H

Sociaal Gedra

- **Solitair m**

Espèce	Nom scientifique	Système social à l'état sauvage et composition du groupe en élevage	Composition du groupe adaptée en captivité pour éviter des naissances
Hamster doré	*Mesocricetus auratus*	Solitaire. Les couples se tolèrent uniquement pendant la période de fécondité de la femelle.	Détention individuelle, éventuellement couples mère-fille (mais ne fonctionne pas bien longtemps!).
Hamster de Chine	*Cricetulus griseus*	Solitaires et en couples, la femelle domine et harcèle beaucoup le mâle!	Détention individuelle. La détention en couple avec le mâle castré n'est possible que dans un enclos d'au moins 10 m², disposant d'un aménagement très diversifié et de plusieurs nids. Les mères et leurs petits de moins de 5 mois se tolèrent généralement.
Hamster russe	*Phodopus sungorus*	En couples	Couple de sexe mixte avec un mâle castré. Les groupes de mâles ont tendance à mieux se tolérer que les groupes de femelles, mais des bagarres peuvent éclater à tout moment.
Hamster de Campbell	*Phodopus campbelli*	En couples. Très sociable. Le mâle se préoccupe beaucoup de la femelle et de sa progéniture, il joue même le rôle de sage-femme!	Couple de sexe mixte avec le mâle castré. Les groupes de mâles ont tendance à mieux se tolérer que les groupes de femelles, mais des bagarres peuvent éclater à tout moment.
Hamster de Roborovski	*Phodopus roborowskii*	En familles	Couple mixte ou famille avec des mâles castrés. Les bagarres sont rares, même avec des groupes de même sexe.
Hamster souris	Différentes espèces: *Calomyscus sp.*	?	? (extrêmement rare en animalerie: hamster de Kashkaroff, *Calomyscus mystax*)

- Ethologische behoeften

http://www.protection-animaux.com/publications/animaux_de_compagnie/infothek/petits_animaux/zwerghamster.pdf

DE HAMSTER

Reproductief gedrag

- puberteit
- Mannetjes: 45 - 60 dagen (uitzonderingen naargelang soort)
- Vrouwtjes: 40-45 dagen (uitzonderingen naargelang soort)
- Fotoperiode-afhankelijke reproductie
- Ononderbroken indien lange dagcyclus (14-16 uur)

- Dracht: 16 tot 25 dagen
- Nestgrootte: 5 tot 11 jongen (varieert per soort)
- Nestblijvers
- spenen op 3-4 weken

- Ethologische behoeften

DE HAMSTER

Rantsoenering

- Geëxtrudeerde korrels
- 4-8% vezels
- 15-17% eiwittten
- Maximaal 4% vet

- Voeding

- kieskeurigheid +++ indien zaadmengsels
- ! Zwaarlijvigheid!

- Groenten/fruit als aanvullingen
- Groenten: wortelen, andijvie, komkommer, broccoli...
- Vruchten: aardbei, appel, peer, banaan, perzik...

EEN KWESTIE VAN WELZIJN

HUISVESTING

ALLEEN (BEHALVE DE RUSSISCHE HAMSTER)

DE GROOTTE VARIEERT NAAR GELANG DE SOORT

GOUDHAMSTER: MIN. 0,5 M2

30 CM HOOG (INDIEN VERDIEP- VOORKOM VALLEN) (60 CM VOOR GOUD)

HOUDT VAN KLIMMEN EN GRAVEN IN DIK STROOISEL (MIN. 15CM-IDEAAL: 40CM, ZELFS 80CM)

SCHUILPLAATS (HUISJE, TUNNELS, ...)

NESTMATERIAAL!

VERMINDERD WELZIJN

ZICH PERMANENT VERSCHUILEN
ANOREXIA
HYPERACTIVITEIT
KNAGEN AAN DE TRALIES
HERHAALDE BEWEGINGEN
OVERMATIGE VERZORGING
VERMINKINGEN
AGRESSIVITEIT

VOOR MEER INFORMATIE…

Home | Animaux de compagnie | Animaux de rente | Animaux sauvages | Autres

You are here: protection-animaux.com » Publications » Animaux de compagnie » Feuilles d'information: Rongeurs | Lapins

Télécharger des feuilles d'information

Rongeurs, Lapins

- Lapin
- Cochons d'Inde - Cobayes
- Hamster doré de Syrie
- Hamsters nains - solitaires ou sociaux?
- Chinchilla
- Dègue du Chili
- Le rat
- Cricétome des savanes ou «rat de Gambie»
- Gerbilles de Mongolie
- Souris domestique

Brochures

Animaux de compagnie

Enclos adaptés

Feuilles d'information

Acheter un animal | Divers

Chats | Chiens

Rongeurs | Lapins

Reptiles

Oiseaux d'agrément

Aquarienfische

Élevage d'animaux de compagnie

Informations en langues étrangères

Rapports | Recherches

Rapports et recherches

http://www.protection-animaux.com/publications/animaux_de_compagnie/mb_kleintiere.html

FEUILLE D'INFORMATION PSA

ANIMAUX DE COMPAGNIE LAPIN

Lapin *ORYCTOLAGUS CUNICULUS*

Généralités

Origine et biologie: le lapin fait partie de la famille des léporidés et descend du lapin sauvage ou lapin de garenne (*Oryctolagus cuniculus*), dont les origines sont à rechercher dans le sud de l'Europe, notamment en Espagne.
Bien qu'ils rongent, les lapins ne sont pas des rongeurs. Si l'on compare le crâne d'un lapin avec celui d'un cochon d'Inde, on observera que le lapin possède de petites dents de soutien derrière les incisives; ces dents de soutien (incisives mineures) manquent chez les rongeurs. Il faut également distinguer entre le lièvre d'Europe (*Lepus europaeus*) et le lapin: les lièvres n'ont jamais été domestiqués et leur aspect, comme leur mode de vie, est différent de celui du lapin. Les lièvres sont plus grands et plus élancés. Ils ne creusent pas et n'aménagent pas de nid dans des cavités, puisque leurs petits naissent complètement développés après une longue gestation, contrairement aux lapereaux qui sont des nidicoles aveugles et vulnérables.
Tous les lapins domestiques actuels descendent du lapin sauvage, aucun ne descend du lièvre.
Espérance de vie: généralement 7 à 8 ans, 12 au maximum.
Maturité sexuelle: elle dépend fortement de la race et de l'alimentation. Généralement, l'animal y parvient à env. 8 à 10 semaines.
Période d'activité: dans la nature, les lapins sont surtout actifs au crépuscule et ils alternent des phases de repos de plusieurs heures aux phases d'activité.

Comportement et anatomie

Mode de vie naturel: dans la nature, les lapins sont très sociables et vivent dans des groupes familiaux et dans des colonies. Ils aménagent des systèmes de galeries souterraines dans lesquelles ils se retirent en cas de danger ou pour se reposer. Ces réseaux de galeries sont également utilisés pour l'élevage des petits. En dépit de l'intense sélection, nos lapins domestiques maintiennent les mêmes exigences sociales et le même mode de vie que leurs congénères sauvages!

1

PROTECTION SUISSE DES ANIMAUX PSA LAPIN

Structure du groupe: les lapins sont des animaux sociaux et ne devraient jamais être détenus individuellement. Si l'on souhaite détenir deux lapins, on peut associer deux femelles, deux mâles castrés dans leur jeune âge ou une femelle et un mâle castré. En général, les couples de ce dernier genre et les mâles castrés se supportent mieux que deux femelles non stérilisées.
La détention d'un groupe permet d'envisager plusieurs combinaisons: un mâle castré avec une à trois femelles, deux mâles castrés avec deux à quatre femelles ou un groupe «purement masculin» composé de plusieurs mâles castrés prématurément, sans femelle.
Bien entendu, les sympathies et les antipathies existent aussi chez les lapins et il faut donc en tenir compte. De plus, il faut savoir que les lapins nains supportent moins la vie en groupe que les autres races, par exemple les Néo-Zélandais.
Les cochons d'Inde ne sont pas une compagnie idéale pour un lapin seul (de même que des lapins ne le sont pas pour un cochon d'Inde seul). Certes, on peut détenir 2 cochons d'Inde (au moins) et 2 lapins (au moins) dans le même groupe, mais il faut veiller à satisfaire les exigences des deux espèces, ce qui demande beaucoup de place.

BIBLIOGRAFIE

Harkness J.E., Wagner J.E. The biology and Medecine of rabbits and Rodents. 4th Ed. Williams x Wilkins, Media PA, 1995: 372 p.

Hillyer E., Quessenberry K. Ferrets, Rabbits and Rodents. W.B. Saunders Compagny, Philadelphie, 1997: 241-289

- Université de Montréal, centre hospitalier vétérinaire, fiches animaux exotiques disponibles sur https://chuv.umontreal.ca/le-chuv/hopital-des-animaux-de-compagnie/services-offerts-a-lhopital-des-animaux-de-compagnie/clinique-des-animaux-exotiques/

Protection suisse des animaux, fiches rongeurs et lapin disponibles sur http://www.protection-animaux.com/publications/index.html

IN DE PRAKTIJK…